

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din. Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEC

Telefoni uredništva in uprave: 40-31, 40-08, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen po prazniku

Nagrado žrebajo, Slovenca
KUPOVALCI! Odretek z rednim listom spravite! — 30 ODELEZKOV vam daje pravico, da se udeležite nagradnega žrebanja. — Rednim naročnikom odrezkov ni treba! 152 dragocenih nagrad vas čaka!

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797. Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

„Znanstvenost“ marksizma

V zgodovini ni redek primer, da se kaka neresnica tudi še potem, ko je bila kot neresnica dokazana, vzdržuje dalje še stoletja. Prav tako se po čudni nedoslednosti večkrat ohranja tudi ideologija ali celo družabni sistem, zgrajen na zmotnih postavkah. Tak primer je znanstvenost marksizma.

Evropa je poznala socializem že davno pred Marxom, saj je v nekem smislu — čeprav ne pod tem imenom — eksistirala kot ideologija že od Platona dalje. Kljub temu pa so moderni oznanjevalci socializma drug za drugim zašli v pozabo, dasi so bila med njimi blesteča imena kakor Saint-Simon, Fourier, Owen. Praktični del njih gospodarske kritike se je uporabil, ne pa njihov celoten ideološki sestav. Nasprotno pa je Marxov socializem še danes ohranil pri njegovih naslednikih veljavo neporušljive veroizpovedi. Mnogi so to poskušali razlagati s trditvijo, da je Marxov socializem »znanstven«. Tako je mislil tudi njegov drug Engels, ko je napisal knjigo »O napredku državnega socializma od utopije do znanosti«. Toda je težko priznati znanstveno vrednost nauku, ki uči relativnost in spremenljivost sleherne resnice (na osnovi dialektičnega materializma), ki ne priznava ničesar objektivno podanega — ničesar, pravimo, razen materialistične dialektike. Kajti, ako sprejme načelo, da ni objektivne, nespremenljive resnice, potem velja to seveda tudi za marksizem. Ako pa objektivna resnica obstaja, potem je marksizem zmoten, ker je zgrajen na lažnih postavkah... Sicer pa je ves razvoj marksizma do danes pokazal, da se o njem res ne more govoriti kakor o kakki eksaktni vedi, ker je ravno v neprestanem spreminjanju in razvoju. Kadar gre za kako resnično znanost, si ta prej ali slej osvoji vsakega razumno mislečega človeka, kakor n. pr. Newtonov zakon. O marksizmu bi se pa ne upali trditi, da je s svojo dialektiko prepračil tudi samo enega individualista in ga spreobrnil v komunista, ali da bi na osnovi Marxovega dokazovanja človek idealističnega svetovnega nazora postal prepričan materialist. Nasprotno obsega Marxov nauk polno trditvev, ki so za znanstven svet brez vrednosti. Sicer pa mnogo »znanstvenih« marksističnih trditvev ni Marxovih, ampak jih je prevzel od svojih prednikov, posebno Angležev.

»Dvoje velikih odkritij imamo od Marxa«, pravi Engels: »Materialistično pojmovanje zgodovine in pa nauk o nadvrednosti, ki omogoča kopičenje kapitala. Zato je socializem postal znanost.« — Toda Engels se bridko moti. Materialistično pojmovanje zgodovine je brez vrednosti. Treba je izredne duševne enostranosti, da kdo verjame, da le snovni činitelji določajo in označujejo svet. Pravi znanstvenik ne more sprejeti načela, da se zgodovina razvija le pod vidiki snovnih interesov. Mimo teh poznamo še polno psiholoških, moralnih, verskih in drugih činiteljev. Ni dvoma, da je iznajdba parnega stroja, odkritje elektrike in motorja globoko vplivalo na človekovo mišljenje. Toda prav tako je pa tudi jasno, da so ideje in teorije vplivale na duha iznajditeljev in torej tudi na njih delo.

Toda kljub dvomljivi vrednosti Marxovih trditvev, ki v znanstvenem svetu izgubljajo svojo veljavo, je marksizem ohranil svoj vpliv in verovanje pri množicah delovnega ljudstva. O njegovih trditvah sploh ni dovoljeno kritično razpravljati n. pr. med pravovernimi komunisti. Isto veljavo ima v tem krogu tudi Engels. Slednji je n. pr. napisal delo o »Izvoru družine, lastnini in države«. Ta knjiga je doživela mnogo izdaj in je bila prevedena na veliko jezikov. In vendar je knjiga brez znanstvene vrednosti, ker temelji na napačnih etnografskih izsledkih, ki jih nikoli ni bilo, drugi pa so bili za poseben namen »znanstveno« prirojeni. S to knjigo je Engels hotel dokazati, da je zgodovinski materializem znanstven, torej resničen. Druga, mnogo pomembnejša dela z resnično znanstveno vrednostjo iz te dobe so že davno zašla v pozabiljenje ali vsaj niso imela časti, da bi postala last široke publike. Ničvredna, tendenčno Engelsovo knjigo pa marksistični doktrinarni vedno znova servirajo množicam kot nezmotljiv dokaz za znanstvenost historičnega materializma! Tako usodne laži preživljajo cela desetletja!

Druga značilnost za Marxovo nezmotljivost je ta, da se prav nobena njegova prerokba ni uresničila! Tako je Marx mislil, da je socialno vprašanje izključno le gospodarsko vprašanje in da je njegova rešitev v umni uporabi gospodarske vede v praktičnem življenju. Danes pa vidimo, kako oblasti in tudi tiste, ki se imenujejo marksistične, ne gledajo na socialno vprašanje kot na zgolj gospodarski problem, ampak kot na proizvod zelo mnogovrstnih činiteljev.

Marx je tudi postavil trditvev, da se bo kapital bolj in bolj zgoščeval nekarnikom, kar naj utira pot tistemu dnevu, ko bo država postala edini lastnik. Razvoj kapitala pa ni šel po tej poti. Blagostanje srednjih stanov, namesto da bi propadlo, se je celo povečalo. Po Marxu bi se družabna revolucija morala pričeti na Angleškem, kjer je industrializacija najbolj napredovala. To se pa ni zgodilo. Revolucija se je pričela v Rusiji, poljedelski državi s primitivnim gospodarstvom. Toda kljub zmotam in pomanjkljivostim Marxovega dela je njegova knjiga pri marksistih ohranila isto nesporno veljavo kakor koran pri mohamedancih. Njegovim trditvam je treba slepo verjeti.

Komunisti sovražijo neodvisne narode in ljudi z lastnim, samostojnim mišljenjem. Kajti komunist mora ogroziti milijonarja v njegovi posesti — a kaj naj vzame samostojnemu mislevu, ki nima premoženja? In ker mu ne more ničesar vzeti, ga sovraži tem bolj. Komunizem je naraven sovražnik razumnosti, ker v gotovem smislu ni drugača kot fanatična verska sekta. Njeno »sveto pismo« je Marxov »Kapital«; njen katekizem »komunistični manifest«; navodilo za njeno akcijo pa Heglova dialektika, le da so ji dali svojski (materialistični) pomen. Lenin in drugi so tehniki boja sicer spremenili, obdržali pa so Marxove dogme.

Chamberlain predlaga mirovno konferenco o Španiji

Umik prostovoljcev naj bo izveden do jeseni

London, 22. junija. b. Ves angleški tisk na široko komentira vtis sinočnih sklepov odbora za nevmešavanje o soglasnem sprejemu britanskega načrta za umik tujih prostovoljcev iz Španije. V zvezi s tem poročajo listi, da je danes minilo leto dni, od kar je Velika Britanija izdelala ta načrt in ga predložila ostalim vellesilam. V Londonu so splošno optimistično razpoloženi in upajo, da nihče ne bo več oviral praktične izvedbe tega načrta.

Umik prostovoljcev bo izveden v sorazmerju. Ena stran bo morala takoj odposlati 10.000 prostovoljcev, druga pa v proporcionalnem razmerju nekoliko več. Potem bosta tudi obe stranki dobili naslov in pravico vojskujočih se strank. Pojavljajo se samo še denarne težave zaradi prevoza, kajti sovjetska Rusija je sicer omogočila sporazum, vendar pa nima nobe-

nega namena plačevati prevoza Italijanov v domovino. Lord Plymouth bo akual zaradi tega, ko se ponovno sestane odbor za nevmešavanje, doseči sporazum o razdelitvi stroškov.

Chamberlain polaga veliko upanje v sporazum, naloga odbora za nevmešavanje pa je, da začasno zaradi štetja prostovoljcev doseže splošno demobilizacijo iz tehniških razlogov. Poudarjajo, da namerava britanska vlada predlagati obema vojskujočima se strankama, da pošljeta svoje zastopnike na mirovno konferenco v London, kjer bi se pogajali za kompromisno rešitev. Chamberlain se je sam ponudil, da predseduje tej konferenci. Splošno računajo, da pri ugodnem razvoju umika prostovoljcev lahko pride v šestih do osmih tednih do popolnega izvajanja italijansko-angleškega sporazuma.

Šele po umiku prostovoljcev bo v španski državljanski vojni nastal čist položaj. Španski borci bodo prepuščeni samim sebi in bodo morali kmalu priznati, da niso v stanju izvajati končne zmage in da bo tedaj prišel tudi trenutek, o katerem je Chamberlain govoril že v poslanski zbornici, da bo namreč Velika Britanija tedaj posredovala za sklenitev premirja. Seveda, dokler poslednji prostovoljec ne bo umaknjen iz Španije, se tudi ne bo pričel izvajati italijansko-britanski sporazum. V tej točki Velika Britanija noče prav nič popuščati, ker je to še edino orožje, ki ga ima v svojih rokah, da prisili Italijo k spoštovanju prevzetih obveznosti. To pa je isto orožje, ki bo Italiji onemogočilo, da bi še naprej pošiljala efektivno pomoč generalu Francu.

Konec meseca odpotuje v Španijo neutralna komisija

Danes ob 10 dopoldne se je pričela redna seja britanske vlade, ki ji pripisujejo velik pomen zaradi večerašnjih dogodkov v neutralnem odboru in spodnji zbornici. Diplomatski krogi smatrajo, da je to velik uspeh previdne in razumne politike britanskega prvega ministra Chamberlaina. Uspehi Chamberlainove politike so vzbudili v vsej Angliji splošno zadovoljstvo javnosti. Tudi v jutranjem tisku prihaja ta zadovoljnost do izraza. Glavno je, da je sporazum v načelu dosežen in da se je Chamberlainu posrečila njegova previdna taktika.

V poučenih krogih poudarjajo, da bodo nevtalne komisije odpotovale v Španijo že konec meseca junija. Britanska vlada se bo potrudila, da to pospeši. Vsa ostala vprašanja bodo začasno potisnjena v ozadje.

Edino nejasno je le še vprašanje roka za umik tujih prostovoljcev iz Španije. V poučenih krogih poudarjajo, da ni na mestu pretiran optimizem. V najbolj ugodnem primeru se lahko račununa, da bodo vsi prostovoljci umaknjeni do jeseni, torej v treh mesecih. Gre namreč za 200.000 prostovoljcev, ki bi jih bilo treba odpraviti iz Španije.

Angleški tisk hvali Italijo

London, 22. junija. AA. (Havas.) Listi posebno poudarjajo pomirljivo stališče Italije v pogledu posredovanja v Španiji. Prve informacije o tem so še zelo nejasne. Po eni strani se trdi, da italijanska vlada želi, da pride na vsak način do uveljavljenja angleško-italijanskega sporazuma, ter da se je pokazala pripravljeno svetovati vladi v Burgosu, naj sprejme kompromisno rešitev. Po drugi strani pa izjavljajo, da Mussolini do tega trenutka še ni spremenil svoje želje za popolno zmago nacionalistične Španije, ter da je grof Ciano to željo sporočil tudi lordu Perthu. Ta vest pa se zdi manj verjetna, če se upoštevajo optimistična pisma, ki so bila izmenjana med Londonom in Rimom.

Prvi japonski napad na južno Kitajsko

Honkong, 22. junija. b. Že zdavnaj napovedani napad japonskih čet v južno Kitajsko se je danes pričel. Že večeraj popoldne so se nenadoma pojavile japonske vojne ladje pred otokoma Nomoa in Svaton blizu kvantunške obale. Z matičnih ladij so se dvignila vodna letala ter najprej izvedla opazovalne lete. Istočasno pa so ladje pričele bombardirati obalne utrdbe, ki so energično odgovarjale. Kmalu nato so pričela tudi vodna letala bombardirati kitajske postojanke. Bombardiranje otokov Nomoa in Svatona je trajalo vso noč od torka na sredo. Uspeh še ni znan. Kitajci trdijo, da so odbili vse poskuse izkrcavanja na ta dva otoka in da so se morali Japonci umakniti.

Davi pa so japonska letala ponovno napadla Kanton z letali ter zopet napravila veličansko škodo. Porušenihi je mnogo hiš, število žrtev pa še ni znano.

Rumena in Modra reka še poplavljata Japonska vojska ima za reševanje na razpo'ago 1000 čolnov iz gumija

Sanghai, 22. jun. TG. Nemški poročevalni urad poroča, da se povodnji, ki jih povzročata Rumena reka (Hoangho), še vedno širijo in da so vode dejansko opustile staro korito reke ter derejo v južnovzhodni smeri proti reki Jangee (Modri reki). Povodnj je doslej popolnoma pokrila 3000 kvadrat. kilometrov nekdanji najbolj rodovitnega ozemlja. Nadaljnjih 7000 kv. km pa je delno pod vodo. Toda medtem ko kaže, da Rumena reka ne bo več naraščala in je pričakovati padanja vode, prihajajo iz Hankova poročila, da je sedaj Jangee (Modra reka) ponekod prestopila bregove. Obrambni napisi sicer še niso potrdili, toda zaradi neprestanega deževanja je voda tako narasla, da je udarila čez nasipe. Poplava Modre reke zelo ovira napredovanje Japoncev, toda bo še kitajski vojski menda bolj škodovala kakor poplava Rumene reke, ki je dejansko prišla na pomoč kitajski armadi. Poplava grozi mestu Hankovu, kakor poročajo japonski letalski izvidniki. Veliki oddelki kitajske vojske so bili pred Hankovom odrezani od zaledja po jezerih, ki so čez noč nastala zaradi naraščanja Modre reke. Japonski letalci sedaj že več dni križarijo nad poplavljenim ozemljem tako Rumene kakor Modre reke in mečejo čolnice iz gumija na one kraje, kjer se nahajajo japonski vojaški oddelki, obdani od vode. Zadnje dni so na ta način dostavili japonskim vojakom daleč nad 1000 takšnih

čolnov iz gumija, s katerimi se posadke skušajo rešiti.

Peking, 21. junija. AA. (Havas.) Neka ugledna japonska vojaška osebnost je izjavila predstavniku časopisa, da so se ob železniški progi v provinci

Turčija prekinila stike s komisijo ZN v Aleksandreti

Ankara, 22. junija. AA. Anatolska agencija poroča: Predsednik vlade Dželal Bajar se je večeraj vrnil iz Carigrada v Ankaru. Takoj po svojem prihodu je s člani vlade prisostvoval sestanku parlamentarne skupine republikanske narodne stranke. Na tem sestanku je Dž. ul Bajar imel govor, v katerem se je dotaknil tudi vprašanja Aleksandrete in obvestil svoje prijatelje o teku razgovorov, ki so se vodili konec preteklega tedna. Ker bo turški parlament konec tega meseca odšel na počitnice, je ministrski predsednik izjavil, da bo že sedaj zahteval od parlamenta v tem vprašanju vsa polnomočja za primer, da bi položaj zahteval tak ukrep, pa bi se parlament

ne mogel več sestati. Prav tako bo zahteval pooblastilo za primer, če bo treba odpovedati ali pa podaljšati francosko-turško pogodbo in ukreniti vse, kar bo v novo nastale položaju potrebno. Navzoči poslanci so govor ministrskega predsednika pozdravili z glasnim plaskanjem.

Prekinitev stikov med Turčijo in komisijo Zveze narodov za Aleksandreto je izzvala v diplomatskih krogih veliko senzacijo toliko bolj, ker smatrajo, da je ta ukrep samo uvod v druge ukrepe večjega pomena. Ta prekinitev pa pomeni, da bodo turški konzularni predstavniki prekinili stike zgolj s to komisijo.

Pariz, 22. junija. AA. (Stefani) Obvestilo, ki ga je turška vlada izročila ZN in po katerem Turčija ne priznava pristojnosti komisije ZN v Aleksandreti, ki je bila poslana tjakaj zaradi priprave volitev, je izzvala v francoskih političnih krogih globok vtis. Ponovno se je pripetilo, da Francija in Turčija še nista popolnoma uredili svojih odnosov v tem delikatnem vprašanju bližnjega vzhoda. Francija more urediti vprašanje Aleksandrette samo pod tem pogojem, da spravi do sporazuma in Turčijo i Sirijo.

Bonnet obišče Ankaru

Pariz, 22. junija. c. Danes je francoski zunanji minister Bonnet izjavil skupini tujih časnika-jev, da bo v septembru obiskal Ankaru. Dodal je, da se v Aleksandreti trenutno pripravljajo trojna pogodba med Francijo, Turčijo in Sirijo. Med francoskim in turškim generalnim štabom se vodijo tudi posebna pogajanja.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, toplo in nevihte.

Zagrebska vremenska napoved: Lepo in toplo. Vreme bo prevladovalo v vsej kraljevini. Nekoliko oblačno bo na zapadnem delu države, kjer utegnejo biti krajevne nevihte.

vožijo v elegantnih avtomobilih. Potem pa ni nič z obljubljenemu komunistično enakostjo in ima diktatura proletariata za sovjetskega delavca prav tak pomen, kakor če bi našemu delavcu rekel: tovarna, v kateri delaš, je tvoja last. Toda če ne boš za skromno plačo marljivo delal ali če pokvariš le en vijak, te vržemo na cesto!

Marksiistična propaganda je vsa preračunjena na varanje ljudstva, kateremu se marksizem kot fanatična verska ločina ponuja za zdravilo vseh bolezni in tegob kot tisti čudežni lek, ki bo ustvaril paradizi popolne sreče na zemlji. Toda kako naj strupeno drevo samega sovražstva — ker to je marksizem — rodi zlahken sad sreče in miru? Lažnivost, s katero komunistizem slika razmere v Sovjetiji kot predstopnjo zemeljske paradize, je najznačilnejša oznaka komunistične propagande. Enako je lažniva nesramna vsiljivost, s katero se v svetu predstavljajo kot demokrati, varuhi človeških svobod in pravice — oni, ki ne nahajo s prelivanjem krvi in najbolj barbarškim terorizmom, ki ga je svet kdaj videl. Sistem, ki je bil z neresnico in lažjo spočet, živi in se tudi ohranja z neprestano lažjo. Drin.

Ekspres v valovih narasle reke

Velika železniška nesreča v Ameriki

Prva poročila pretekli ponedeljek so že poročala o veliki nesreči, ki se je zgodila ameriškemu ekspresnemu vlaku, ki ga v Ameriki imenujejo »Olimpija Ekspres«. Zgodilo se je blizu mesta Miles v državi Montana. Prva poročila so pripovedovala, da je 20 mrtvih, pozneje so trdili, da je 35 mrtvih, da jih je celo 40. V torek so pa prišla poročila, da je le 10 mrtvih in da je poročilo o večji nesreči močno pretirano, kakor se rado večkrat dogaja ob takih prilikah.

59 mrtvih

Sedaj pa prihaja hujše poročilo, ki veli, da je bila to največja železniška nesreča v Združenih državah severne Amerike. Doslej so izpod razvalin razbitega in utopljenega brzovlaka potegnili že 52 mrtvih, sodijo pa, da je 7 mrtvih narasla voda odnesla s seboj in nihče ne ve, kdaj bodo ta trupla dobili. Ranjenih pa je vsega skupaj 70 ljudi.

Kako se je nesreča zgodila

V ponedeljek kmalu po polnoči so vse ameriške brezžične postaje začele razširjati strašno novico, da se je nočni brzovlak, ki vozi med Cirkagom in Washingtonom in ki ga imenujejo »Olimpija Ekspres«, ponesrečil in je padel v globoko strugo narasle reke Yellowstone. Sprva nihče ni vedel, kako se je vse moglo zgoditi.

Ko so prvi reševalni vozovi zjutraj privozili na kraj nesreče, je bilo vse nebo prepreženo s črnimi oblaki. Reševalci so najprej zagledali dva ali tri Pulmanove vozove, ki so z razdejanega mostu viseli navzdol in le slučajno niso padli v vodo. Spodaj pod mostom pa je šumela divja narasla reka, iz katere se je v mraku še svetilo nekaj luči. Te luči so gorele v vagonih, ki so strmoglavili v vodo. Sicer pa je tam spodaj bilo vse mirno in tiho.

Ob betonskem stebri na mostu so našli nezavestnega strojevodja. Ko so ga obudili, da se je zavedel, je pripovedoval:

Strojevodja pripoveduje

Vozili smo z naglico 85 kilometrov na uro. Pred nami je ležala najboljša in najbolj varna proga, kar jih poznam. Vsi železniški signali so nam kazali, da je pot prosta. Ze celih 15 let se na tej progi ni zgodila najmanjša nesreča. Zato nisimo računali z najmanjšo neizgodo. Vendar sem s tovarišem pridno in vestno opazoval progo pred seboj. Videl pa sem seveda toliko, kolikor daleč so segali žarometi. Povsod drugod je ležala črna tema. Naenkrat pa je žaromet lokomotive objel gol steber... železniške tračnice so visele navzdol... 15 metrov pred nami je zijala črna luk-

nja v razdejanem mostu. Isti hip že sem z vso silo potegnil zavoro. Strašna črna luknja pa je drvela nam naproti. Nobenega upanja ni bilo, da bi mogel vlak ustaviti, preden bi prišel do luknje v mostu, pod silnim sunkom zavore se je stroj kar kvišku vzpel. Sunek zavor nas je vrgel nazaj na prenog. Zareča vročina iz kotlov nas je zalila, v tem pa se je lokomotiva že zamajala. Hotel sem planiti ven, vendar nič več ne vem, kako in kaj se je pozneje zgodilo.

Strelna udarila v most

Železniški most je bil poškodovan na več krajih. Zgoraj je tresčilo vanj in ga hudo poškodovale, spodaj pa ga je izpodjedla narasla voda. To tudi ni nobeno čudo, ker se je bil tisto noč nad krajem utrgal oblak in so bili strašni nalivi. Zaradi vsega tega se je most podr. Zadnja čuvajeva kontrola je šla tod čez most ob 9 zvečer, pa je takrat bilo še vse v redu.

Mož, ki je nesrečo videl

Tam blizu stoji hiša, iz katere je takrat gledal neki možak, ne da bi slutil, kaj se na mostu dogaja. Videl je, kako se je luč drvečega brzovlaka zvijala skozi gorate kraje, gledal je, kako so iskre švigale iz dimnika lokomotive in kako je sij žaromet in isker izginil za ovinkom. Sodil je, da je vlak privozil na most. Ropot vlaka je bil vedno jasnejši in bližji. Naenkrat pa je nekaj strašno zahreščalo, zastokalo je, kakor v smrtnem boju. Naenkrat je z grozo videl, kako je bleščel plamen švigal kakih 20 metrov globoko v prepad pod mostom... To je bil vsekakor plamen lokomotive, ki sta ji sledila še dva razsvetljena velika vagona, za njima pa še drugi. Nato je spodaj nekaj hreščaje padalo in se lomilo. V vodi je pla-

men ugasnil. Ugasnil je ogenj lokomotive. V vagonih pa so luči še gorele, čeprav so vagoni bili pod vodo.

Rešil je 50 ljudi

Mož, ki je vse to pripovedoval, je bil silno nagle razsodnosti. Le tako je bilo mogoče, da so rešili vse tiste, ki so bili zaprti v vagonih pod vodo in ki so bili še živi. Takoj je namreč planil k telefonu ter kratko in stvarno pojasnil, kaj se je zgodilo in kam naj reševalci pridejo pomagat. Telefoniral je več reševalnim in gasilskim postajam, nakar je sam sedel v svoj avto ter hitei reševalcem nasproti, da bi ne izgubljali časa s iskanjem. Tako jih je po stranskih potih, ki pa so bili edino prikladni, pripeljal naravnost do vode. V svitu 6 žarometov so nato začeli nočno reševanje. Pet vagonov, ki so z lokomotivo vred padli v vodo, je ležalo le 2 do 3 metre pod vodo.

Kako so reševali

Reševalci so poskakali v naraslo vodo ter se prijemali potopljenih vagonov. S silo so razbijali steklena okna vagonov ter pod vodo lezli v vagono, ne menče se za velike rane, ki so jih dobivali od razbitega stekla. Nekateri so bili pravi potapljaški junaki. Vsi, ki so jih tako potegnili iz vode, so bili že nezavestni. Ker pa so jih nemudoma začeli obujati, so 52 ljudi srečno obudili. Nesrečne popotnike so reševalci in gasilci položili v vrste ob reki. Nato so reševalci poklekili ter na skupno povelje vsak na svojem rešeneu izvajali tiste gibe, ki so potrebni pri obujanju utopljenec. V tla so zasadili gorče bakle, ki so jim svetile pri tem težkem delu. Glasno so vriskali, kadar je eden ali drugi rešeneu pokazal, da še živi.

Skrivna brezžična oddajna postaja sredi gozda

Dolgo časa je sovjetska skrivna policija iskala skrivno brezžično oddajno postajo, ki je zadnje čase s tako silo pozivljala sovjetsko prebivalstvo zoper Stalina. Dolge mesece ni bilo mogoče zaslediti te oddajne postaje. Zadnje čase so ugotovili, da ne deluje ena oddajna postaja, marveč, da so kar tri.

Te dni pa poroča londonski list »Daily Express«, da so eno izmed treh skrivnih oddajnih

postaj našli, tako so vsaj poročevalcu tega lista izjavili v Moskvi. Ta skrivna brezžična oddajna postaja je bila skrita v nekem gozdu blizu Minska.

V največje začudenje pa se je pri tem izkazalo, da so postajo, ki je skrivaj klicala Ruse v boj zoper Stalina, vodili 4 visoki uradniki sovjetske skrivne policije GPU pod vodstvom nekega Rubinsteina. Ko so se oboroženi člani sovjetske skrivne policije približali kraju, kjer je delovala skrivna postaja, so se oni v postaji z orožjem uprli policistom. Nastalo je hudo streljanje in krvav boj, v katerem je padlo 6 mož skrivne policije in 2 člana posadke oddajne postaje. Druge člane posadke pa je policija prišla ter jih prepeljala v Minsk, kjer je zaprtih že 67 drugih članov GPU, ki so osumljeni, da so sodelovali pri tej skrivni brezžični postaji.

Pozabljena londonska postaja

Kaj vse ljudje na svetu pozabljajo in izgubljajo

Ljudje na svetu marsikaj pozabijo. Človek bi si niti misliti ne mogel, kako čudno pozabljivi so ljudje na tem božjem svetu. Samo pretekli teden so ljudje na svetu pozabili tele nenavadne stvari:

V Johannesburgu v južni Afriki je nekdo pozabil vzeti s seboj velik kos zlata, ki je vreden blizu pol milijona dinarjev. V Newyorku je nekdo pozabil, menda na kaki postaji, 9 steklenic, kakršne potrebujejo za marmelado. V teh steklenicah so bile žive zabe. V San Franciscu je nekdo drugi pozabil na cesti razkošen avtomobil, ki je bil tako velik, da je bilo v njem celo kopališče s plavalnim bazenom. In v sveži vodi tega bazena sta plavala

dva mlada po meter dolga morska volkova... Čudne stvari pozabljajo ljudje na svetu.

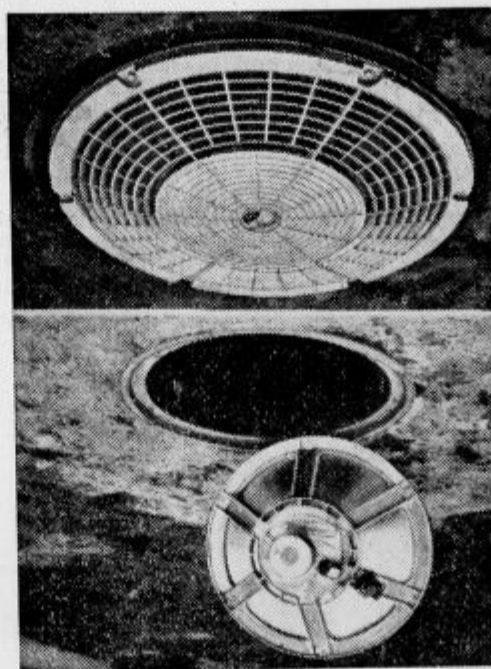
Londončani pa so pozabili še kaj več. Pozabili so celo na postajo svoje podzemne železnice, ki se imenuje »Old Bull and Bush Station«. Bilo je pred 35 leti, ko je potreba nanasla, da so morali začeti graditi to podzemsko železnico. Hišni posestniki tam v okolici pa so na vse pretege ugovarjali, da bi bila postaja nevarna in da bi se zemlja pogreznila. Ko so pred 35 leti bili že tako daleč, da bi bili novo postajo lahko izročili prometu, je bil protest tako glasen, da so ga morali uvaževati ter so oblasti začele tiste akte študirati. Vrhove v podzemski postaji so zadelali začasno z železnimi ploščami, dokler bi obravnava ne pokazala, kako se bodo poravnali. Akti tiste obravnave pa so namesto k obravnavi romali v predale in arhive, nakar je svet kmalu upozabil na tisto postajo. Postaja pa še vedno čaka, kdaj jo bodo slovesno odprli in je še čisto dobra ter kar pripravljena za porabo.

Ker se medtem zemlja ni pogreznila, niti posestniki niso več tako nasilni, ker je medtem mnogo izmed njih že pomrlo, se je sedaj nekdo spomnil pozabljenega postaje. Sedaj upajo, da stvar pojde gladko izpod rok in da bo 33 let stara, dasi nova postaja kmalu izročena prometu.

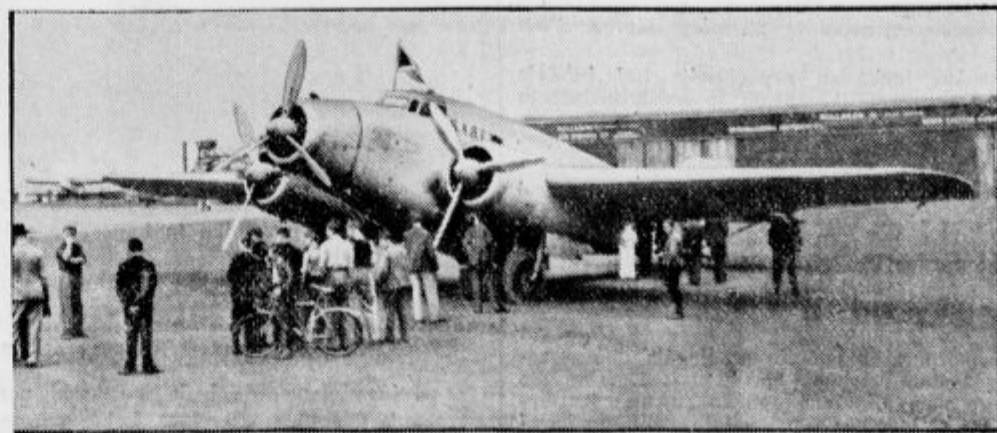
Francoski kralj Ludovik XIV., najmogočnejši vladar svoje dobe, je bil tako zgledno vpluden, da se je celo sobaricam dvornih dam vnaprej odkril in ni čakal ponižnega pozdrava.

Kaj pravi kino

»Skrivnost ladje Betty Bonn« je nemški film s slabimi igralci in slabo vsebino, ki je polna navčnih zapletov in otročje lahkovernih grozot. Tu je kapitan, ki si konča življenje; tu je umor, ki ga raziskujejo in je sodišče z mornarji, ki so bolj lutke kot živi ljudje. In tudi državni pravdnik ne ve, kako in kaj bi in dekle in pisatelj pustolovskih romanov — in slednjič nakazana poroka. Vsega je dovolj, le skrivnosti ladje ni nikjer. Ali smo že v dobi »kislih kumaric«?

Zvočnike v tleh bodo delali pri raznih javnih nastopih, kar se je izkazalo za boljše.

Fote letalo je dala zgraditi belgijska letalska družba. Letalo bo za pot od Bruslja do Konga v Afriki potrebovalo le 24 ur. V njem bo prostora za 10 popotnikov.

Lyon se piše mož, ki ga je pariška policija te dni zaprla, ker je vodil tihotapsko družbo, katera je razpečevala strupena mamila.

Učiteljica svete Male Terezije — umrla

V samostanu Lisieux je pred nekaj dnevi umrla častita sestra Marija St. Lee, stara 78 let. Bila je učiteljica svete Male Terezije, ki je leta 1881. hodila v šolo benediktinskega samostana v Lisieuxu. Tamkaj je svetnica tudi prvokrat prejela sveto obhajilo ter bila pri sveti birni.

Kapucinski mučeniki na Španskem

Dne 15. majnika je izšlo v kapucinskem glasilu v Rimu obširno poročilo o krvavih žrtvah kapucinskega reda na Španskem od začetka rdeče revolucije do dandanes. Slika, ki jo list tukaj podaja, je pretresljiva. Največ kapucinskih žrtev je v španskih provincih Kastilja, Katalonija in Valencija. Koikor je bilo doslej mogoče uradno doznati, je bilo v tem času po rdečih in anarhistih pomorjenih 93 kapucinov, med njimi 55 duhovnikov, 19 mladih klerikov in 19 lajških bratov. Vsi ti umorjeni in mučeni kapucinski bratje so v listu navedeni z imeni, navedeni so podatki, kaj je kdo bil, kdaj in kje se je rodil. Tako so ti podatki podani natančno, da ni nobenega dvoma, da so resnični.

Poleg teh podatkov o človeških žrtvah so navedeni še podatki, koliko kapucinskih cerkva, redovnih hiš in samostanov ter šol je bilo razdejanih ter požganih. Cesar pa rdeči niso razdejali, to so sprejemili v vojašnice.

Takole se zabavajo v tej vročini ljudje ob obalah Tihega morja v Kaliforniji.

IVANHOE

št. 158.

Izaku se vrne pogum

»Res je, vem to!« je odvrnil Izak. »Vendar, kaj neki pomaga, če je Ivanhoe Rihardov prijatelj? Hudo se mudi! Vendar pojdem iskat mladega moža. Če po turnirju v Ashbyju le ni preveč oslabil za boj! Sicer ima dobro srce.«

»Naj jaz namesto tebe ukrepam!« je prosil Natan. »Jaz bom takoj odjezdil v York, kjer je sedaj zbranih nenavadno mnogo vitezov. Morda med njimi najdem koga, ki bi bil za mošnjo zlatnikov pripravljen bojevati se.«

»Stori tako, brat!« je odvrnil Izak. »In Bog Abrahamov naj te epremlja! Bog bodi zahvaljen, da mi je v tebi podelil tako požrtvovalnega prijatelja v nesreči.«

Nato sta se objela, nakar je vsakteri izmed nju odjezdil na drugo stran. Kmet pa je obstal sam tamkaj ter gledal za njima. »Grda sta ta dva dedca!« je končno zagodrnjal. »Tema dvema se svoboden mož ne zdi niti toliko vreden kakor kak

tlačan. Za mojo uslugo bi mi bila lahko stisnila c ekinček ali dva. Tistega, ki mi ga je bila Rebeka stisnila v roke, kajpada ne bom smel obdržati, ker sem nevernikom pomagal. Pa mi je nazadnje všeeno. Če se zmislim na tisto dekle, ne morem drugače kakor zanjo storiti vse, kar morem. Menda bi še svoje življenje dal za njeno.«

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II.:

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani

Od 26. do 29. junija 1938

Bogu otroci, domovini zvesti sinovi, nikomur hlapci!

Prelepo je to naše geslo, ki družijo vse nas, kar nas je dobrih misli. Bogu hočemo biti otroci, njemu v varstvo se hočemo izročiti. Vodi naj nas na vseh naših potih s svojo dobronamernostjo očetovalsko roko; varno nas bo popeljal skozi vse mračne soteske, skozi trnje in gošče, skozi viharje in življenjska neurja, če se mu bomo zaupljivo izročili. Bog, ki razveseljuje našo mladost, bo dal našim skromnim močem poleta, našim mislim pravilnosti in žive lepote, našim srcem ljubezni in mladostnega ognja. Varoval bo naša neizkušena mlada leta pred zankami, dal bo previdnosti našemu duhu, da bo čuječe pazil na nevarnosti, v naši rasti, ki še ni trdna in dokončana, nam bo dal odločne čvrstosti in moškosti, da bomo z jasnimi čeli in vedrim duhom pogumno stopili na plan in ponosno pogledali vsem Njegovim in svojim nasprotnikom v oči. Z lučjo svoje neizmerno ljubezni in neusahljive dobrotnosti bo razsvetljal našo mladost, ki zaupljivo stopa pod Njegovim varstvom na trdo življenjsko pot. Prav nas bo vodil, da postanemo nekoč vredni nasledniki svojih vernih očetov in mater, da izpolnimo upe in nade, ki jih stavlja v nas starejši rod, da zadostimo v polni meri pričakovanjem, ki prevzemajo za nas naše voditelje.

Zvesti sinovi hočemo biti in ostati naši prelepi domovini, našemu ožjemu domu Sloveniji in našemu skupnemu, velikemu, Jugoslaviji! Hvaležne se hočemo izkazati na našem mednarodnem mladinskem taboru našemu najvišjemu pokrovitelju Nj. Vel. kralju Petru II., ki nas je smatral za dostojne svojega najvišjega zaupnika, saj je prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo slovenske katoliške mladine. Zlasti hočemo ostati zvesti svoji ljubezni do naše prelepe domovine. Z vsemi svojimi močmi ji hočemo služiti; v času mirnega življenja z vztrajnim delom za njen napredek, v času sile in vojne vihere pa tudi s svojim lastnim življenjem, kadar se bo pokazala potreba. Proti slednjemu sovražniku, ki bi skušal škodovati naši skupni materi Jugoslaviji, bo slovenska katoliška mladina

vstala kakor en mož in ne bo mirovala prej, dokler ne bo zavrnila tujca, ki bi se polakomnil naše rodne grude. Neomajno zvesta svojemu mlademu kralju in naši ponosni državi bo slovenska katoliška mladina stala vselej na braniku z vsemi svojimi silami.

Nikomur hlapci — to je naše tretje geslo! Zunanji sovražnikom bomo pogumno nastavili čela; ne bomo dovolili, da bi nam kdo samopašno poskusil odtrgati le košček naše drage domače grude. Naj pride sovražnik od koderkoli, naj si poskuša zaslužiti naš rod ne bo uspel! Boljša je častna smrt za domovino kot pa robovanje. To naše prepričanje in prepričanje našega naroda je prelepo in prejasno izrazil že naš največji pesnik France Prešeren, ki je napisal v svojem »Krstu pri Savici« tele besede: »Bolj častna smrt je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim solncem sužnji dnovi!«

V smislu tega zlatega gesla: »Bogu otroci, domovini zvesti sinovi, nikomur hlapci!« naj poteka mogočni dnevi naše velike manifestacije. Slovenska mladina naj pred vsem svetom tiste dni izpriča, da se hoče pri svojem dejanju in nehanju tudi v bodoče ravnati zvesto po treh teh zlatih pravilih in gibalih.

Banska uprava je izdala šolskim vodstvom navodilo, naj učence, ki se udeležijo tabora, oprostijo udeležbe pri šolski proslavi dne 28. t. m. tako, da se morejo učenci odpeljati že prejšnji dan ali vsaj z jutranjim vlakom v Ljubljano.

Banska uprava je naprosila industrijska podjetja, da dovolijo nameščencem in delavcem, ki se udeležijo tabora, plačani dopust.

Francozi pridejo v soboto ohrog polnoči

Kakor smo obveščeni, prispo francoski udeleženci z vlakom v soboto okrog polnoči. Lep sprejem jim pripravljajo v St. Vidu, kjer bodo priredili domačini baklado. Na kolodvoru se bodo zbrali Sentyidčani, naši fantje in dekleta v krojih ter jih bodo pozdravili. Prisrčen sprejem pripravlja tem svojim dragim gostom tudi Ljubljana.

Akademski pevski zbor „Moravan“

bo priredil svoj koncert že to nedeljo, 26. junija, ob pol 9 zvečer v veliki dvorani hotela »Unionac«. Ta pevski zbor, ki velja za enega najodličnejših v vsej češkoslovaški republikli, je dosegel na svojih koncertih najlepše uspehe. Osvojil je povsod vse poslušalstvo. Pa tudi kritika je izrekla svoje polno priznanje. Jutri bomo prinesli v prevodu nekaj kritik o njegovih zadnjih koncertih, da se bodo naši ljubitelji glasbe lahko prepričali, kako sodijo glasbeniki o kakovosti tega zbora.

Obisk nedeljskega koncerta je omogočen vsakomur, saj so cene prav zmerne. Sedeži so od 25 do 6 din, stojišča pa po 5 in 3 dinarje. Pojdimo vsi na ta koncert!

Stanovanja

Sobe pri privatnikih
Stanovanjski odsek pripravljalnega odbora za mladinski tabor sporoča vsem, ki so naročili sobe pri privatnikih, da so za vse rezervirane. Če ne dobe posebnega obvestila, naj se ob prihodu vlaka zglasijo v pisarni stanovanjskega odseka (v palači Vzajemne zavarovalnice), kjer dobe nakaznice. Privatnih stanovanj je še nekaj na razpolago. Vsi, ki žele privatna stanovanja, naj čimprej sporoče stanovanjskemu odseku, Miklošičeva cesta 7-1.

Prenočnina

Stanovanja za sodelujoče člane in članice so razdeljena po ljubljanskih šolah. Vodje odsekov naproša stanovanjski odsek, da od vsakega člana-članice pobere po 3 din za prenočnino ter jo ob prihodu svojega vlaka izroči v pisarni stanovanjskega odseka.

Prehrana

Za prehrano veljajo v dneh Mednarodnega mladinskega tabora te smernice:

Organizirane skupine, nastopajoče na Stadionu, prejmejo hrano v neposredni bližini Stadionu. Prehranjevalna mesta bodo odkazovali reditelji. Ker bodo imele te skupine za prehrano le dobro uro časa, se bodo delile predvsem gorke konzerve s 300 grami vsebine: meso, riž in grah. Cena konzerve bo 4 din. Kruha bo na prehranjevalnih prostorih dovolj po 0,50 din komad. Za vsako konzervo bo na razpolago odpiralč. Konzerva je praktična, ker služi obnem tudi kot posoda. Žlico naj prinese vsak s seboj. Poskrbljeno bo za vse vrste pijač, pripravljena bo tudi juha, golaž, obara, hrenovke, klobase, vse po zmernih ljudskih cenah.

Zajtrk prejmejo organizirane skupine po gostilnah v bližini svojih prenočevališč. Da se izognemo neredu in zagotovimo zajtrk vsem, kateri ga želijo, nujno prosimo za naročila in plačila vnaprej, najpozneje do ponedeljka, dne 27. t. m. do 18. Priporočamo dostavitev teh naročil po posebnih selih, kateri ostanejo potem do prireditve v Ljubljani. Če prejmemo naročila po tem roku, bomo sicer skušali ustreči, odkloniti pa moramo vsako odgovornost v tem primeru. Cena zajtrka je 2 din.

Za vse ostale, kateri naročijo in plačajo prehrano vnaprej, veljajo naslednje gostilniške cene: Običajno kosilo od 7 do 9 din, boljše kosilo od 9 do 10 din, večerja 6 do 8 din. Ne moremo pa jamčiti za te cene, če hrana ne bo vnaprej naročena in plačana.

Za prodajalce pijač, hrane, spominkov i. dr. so prostori pri Stadionu še na razpolago. Prijave: Prehranjevalni odsek, Frančiškanska ul. — pasaža, Skrabčeva soba, I. nadst.

USPEH
Moški ljubijo naravno lepoto. To je tista lepota, ki jo vam današnja fina, prijemljivost in čudodelno mladostne barve

PUDRA COTY
PUDER MLADIH ZEN IN DEKLET

10 sloviti in tri nove barve:
Pêche, Noisetie, Gitane

Mala škatlja . . . Din 12'—
Srednja škatlja . . . Din 20'—
Velika škatlja . . . Din 36'— plus trošarina.

Zastopstvo:
Hinko Mayer i drug, Zagreb

COTY

Slovenci v Italiji pozor!

Kdor želi v Italiji prejemati »Slovenec« po pošti na svoj dom, naj sporoči tvrdki Giovanni Parovel, Trieste, Via fr. Denza 3. Mesečna naročnina za Italijo znaša lit. 16.50 in naj se nakaže vnaprej na čekovni račun g. Giovanni Parovela števil. 11—1649. S tem se prihranijo stroški, naročniku pa takoj lahko postrežejo z listom. Sveda se mora pripomniti, da je poslani denar namenjen za naročnino »Slovenec«.

+

Umrl je v cvetu mladosti
naš neutrudljivi delavec

Jaka Vovk

zasebni uradnik

Pokopali ga bomo v četrtek, 23. junija ob 15 na farnem pokopališču v Radovljici. Značajnega tovariša bomo ohranili v trajnem spminu. Radovljica, 22. junija 1938.

Fantovski odsek
v Radovljici.

Kodak Panatomic film

- Pankromatski
- Zelo občutljiv
- Atomično drobno zrno
- Obširna skala osvetlitve
- Brez obstreta

KODAK PANATOMIC FILM — FILM BREZ RIZIKA

Umrl nam je oče

JOŽEF LUKMAN

hišni posestnik na Vranskem

V 75. letu starosti, po dolgi bolezni, večkrat previdenega s svetlini zakramenti, ga je Bog poklical snoč ob 21. uri v večno življenje. Pogreb bo v petek, 24. junija ob pol 10 na tukajšnje pokopališče. Dragega očeta priporočamo v molitev! Na Vranskem, dne 22. junija 1938.

ŽALUJOČI OTROCI

Hugo Wast:

Zlato večnega Juda

Vseh šest je vstalo in se obrnilo proti zahodu, proti Jeruzalemu in spregovorili so v zboru: »Halala le Moše mi Sinai, tako je bilo rečeno Mozesu na Sinaju.«

In roš je nadaljeval: »Zlato se bo dvignilo z vrtoglavo naglico... Veselimo se!«

»Veselimo se!« so ponovili z mrtvaškim glasom mogočniki.

Elias Silberstein je pristavil z glasom klavca, ki obrača nož v vratu ubogega vola:

»V imenu Velikega Kahala in v imenu Večnega vas rotim, da ostanite zvesti zlatu. In kdor nima zlata, naj proda svoje imetje in si ga kupi. To je naše prvo orožje. Toda zdaj, ko države nimajo več dolgov pri nas, moramo vihteti drugo judovsko orožje: splošno volilno pravico, volitev za vse, ki jo je treba omogočiti zlasti tujcem, ki prihajajo v države po poslih ter na tihem sovražijo deželo, ki jo požirajo.«

Blumen je vprašal: »Zakaj volilno pravico?«

»Ker je to krajša pot za razkroj narodov. Dovolj je, če daš množici pravico, da se sama vlada, pa se bo spremenila v neurejeno čredo.«

»Tako je.« je zamrmral Zytynski in mislil, da bo Rusija nad vse močna vse do tedaj, dokler ne bo pustila voliti nikogar drugega kakor svoje strankarje.«

»Kahal ima še tretje orožje: propagando. V naših rokah je večina dnevnikov in vse poročevalske agencije. Skoraj vsa gledališča in kinematografi so naši in pisatelji ter umejniki morajo izpraševati, kaj prija nam, če hočemo imeti uspeh. Zadnja leta so bili vsi pisatelji, ki so imeli uspeh, Judje ali Judom prijazni. Mi prinašamo mode, ki kvirajo gojimske ženske in ustvarjamo javno mne-

nje in jemljejo ugled papistični duhovščini, našemu velikemu sovražniku. Mi dobivamo volitve in »spravljamo« svoje ljudi v zbornice, da predlagajo zakone, ki so pogodu nam in onemogočajo spletke, ki bi nam lahko škodile.«

Premolknil je za dolgo, potem pa je končal z bobnečimi besedami:

»Zlato, nesmrtno božanstvo modernih časov, močnejše, kakor je bilo v starih dneh, ko so ljudje častili bron in železo. Zlato je orožje vseh učtkov, je moč vseh vojsk, je živec vojn in največja sila mira. Zlato je matica, iz katere se bo rodila vojna, ki bo uničila krščanski svet in vzpostavila Davidov prestol, da bo nanj sedel kralj njegove krvi, Antikrist, ki bo zbral veliko rdečo vojsko, uničil države in razvnel brezvladje. In ljudstva bodo zaznamovana na čelu in na roki z njegovo številko, kakor naznanjajo gojimske knjige...«

Vseh šest je vstalo in vzkliznili so v zboru: »Amen!«

Roš se je poslovil, poljubil vse na usta ter jim zamrmral na uho obredni pozdrav: »Lečana aba Jerusalaim, prihodnje leto v Jeruzalemu!«

Smrt Julia Rama, ta trenutek, ko se je širila novica o orjaški prevari, katere žrtev je bil učejnjak, je vzbujala samo občudovanje in sožalje.

Ljudje so čutili, da je ta prevara rešila svet pred strahotnim polomom in ni moglo drugega kakor hvaliti učejnjakovo genialnost.

Se tisti dan je izšel Adalidov razglas, ki je razlagal vse, kar se je zgodilo. V njem je Adalid dajal na razpolago svoje knjige in knjige Južno-amerikanske banke vsakomur, kdor bi jih hotel pregledovati, da bi se izkazalo, da ni kupil grama zlata, odkar mu je začela cena padati.

S tem je prerazlagal korenino vsem mrmrajočim govoricam pedsodkarjev, ki so bili skoraj vsi sinovi talmda.

Tistih, ki so imeli od vsega tega korist, je bilo na milijone. Bili so prebivalci po mestih, po-

ljedeleci, ljudje vseh razredov in vsakršnega imetja in vsi so blagorivali drznost starega argentinskega bančnika in verovali v njegovo poštenje.

XIII.

Česar niso oči nikdar videle.

Nad orjaškim mestom, ki ga je roš Silberstein smatral za Babilon iz pretekla, je zavetela čudovita pomlad evharističnega kongresa.

Lahko pretreče tisoč let selarji kakor hudournik blata čezenj, toda nikdar ne bo izbrisano božje znamenje, ki ga je evharistični kongres vrezal v srce tega mesta.

Ne v apostolskih časih, ne v katakombah, ne v križarskih vojskah niso oči videle, ne ušesa slišale takih izpovedi skupne vere, kakor so prekipevale tiste dni, po začudenih cestah neizmerne prestolnice.

Kajti Buenos Aires, ki pozna vse vrste grehov, je nedolžen po nekem čudnem usmiljenju greha bogokletstva, ki je zastrupilo druge narode.

Za pet dni se je ustavilo trgovsko politično in družabno življenje. Mesto ni imelo ne radovednosti ne časa za druge reči.

Bili so žareči dnevi, noči objane z jasnimi zvezdami. Prijateljstvo v vseh neznanih rokah. Sladkost na grekih ustnicah. Nalezljiva gorečnost v ožraju. Vihrale so zastave vseh narodov in nad vsemi vrati je bil kakor edino znamenje en sam grb.

Buenos Aires je bil te dni poln milosti. Stotine zvočnikov so po ulicah razglašale navodila, vesti, prošnje, govore, speve.

V Palmerskem parku se je ponosno dvigal orjaški križ, ki se je zdela, da je pognal iz vrta in zvevnel kakor Aronova palica.

Tisti večer, ko je prišel kardinal, papežev duhoslanec, so vsi, celo ljudje z najmočnejšimi duhovi čutili, da je njihova nebržnost le smešno

mesta. pretvarjanje in so pustili, da jih je odnesel vrtnec milijonov.

Mauricio Kohen se je pokoril neodoljivi roki, ki ga je gnala v pristanišče.

Nešteta množica je polnila obe strani cest, po katerih bo šel nenavadni poslanik kralja brez vojske.

Prvič v zgodovini cerkve je papež pošiljal svojega lastnega državnega tajnika čez Ocean.

Mauricio Kohen, obrezan v sinagogi, krščen v stolnici, neizprosni sovražnik katolištva, se je s hladno in sovražno radovednostjo udeležil svečanosti ob izkrcanju kardinala, čigar pojav na poveljniškem mostu parnika je množico elektriziral.

Ni občudoval veličastja, ki je sijalo s kneza v škrlatu. Ni se priklonil kakor večina množice pod križem, ki ga je vihtela v zraku njegova blede posvečena roka. In z nejevoljo je poslušal tisti zvočni glas, ki je v dovršeni španščini s sladko italijansko izgovorjavo pošiljal nad mesto in nad svet po stotisoč zvočnikih besede, krilate kakor molitev:

»Glasnik božjega mira, ki ga svet ne more dati... Naj nobeno srce ne presliši klicev sreča Kristusovega... Nad našimi čustvi plava upanje, to upanje je molitev... V imenu Očeta in Sina in Svelega Duha...«

Tihle solze so drle po licih sto in stotisočev.

Buenos Aires se je sklanjal nad svoje lastno srce, da bi se potopil v občudovanje nad srečanjem s samim seboj, pod blagodejnostjo papeževga blagoslova.

Mauricio Kohen se je žalosten kesal zaradi svoje radovednosti in premišljal o breznu, ki ga je ločilo od liste vere.

Ni bilo mostu, da bi prišel čezenj ne na tem, ne na drugem svetu.

Bronasti glasovi z zvočnikov so ga preglašali. Zastave, grbi, slavoloki, vojaške godbe, vse to je v njegovem sreju vzbujalo razjarjeno žalost.

Pobegnili je v Tamarino hišo daleč od središča

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petitna vrstica po 3 din. — Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Vrtnarski pomočnik
mlad, zanesljiv, z dobri mi spričevali - išče mesto kjerkoli. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Vse panoge« št. 9902. (a)

Potnik

sprejme zastopstvo tekstilne stroje ali kaj podobnega za vso Južno Srbijo. — Ima svoj avto in potuje že preko 20 let. Jako dobro je vpeljan po vsej Srbiji in poseduje v Beogradu štirinadstropno hišo. Reference pri M. Ravnikar, tovarna slamičar, Domžale. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 9669. (a)

Kupimo

Kupimo
vsako množino smrekovih in jelovih hlodov, franco vagon, Parna žaga Rog, d. z. o. z., Podstenica, p. Toplice pri Novem mestu.

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, Juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Zlato

vsakovrstno - najboljša plača
B. RANGUS — KRANJ
urur
Na razpolago cenik ur in zlatnine

SOBE

V centru
ob sodnji, se odda v novi palači lepo opremljena separirana soba s kopalnico. Poizvedbe: Resljeva št. 4. (s)

Službodobe

Čevljarjski pomočnik
dober, se takoj sprejme pri M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 6. (b)

Več mizarjev

za pohištvo sprejmemo. — Mizarstvo Klančnik, Maribor, Mejna ulica 6. (b)

Steklar

se takoj sprejme. Ponudbe s prepisi spričeval na steklarstvo Julij Klein, Ljubljana. (b)

Dobro kuharico

in za vsa ostala hišna dela - sprejemem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Dve starejši osebi« št. 9907. (b)

Korespondent

perfekten v enem jugoslovanskih jezikov in v nemščini, izurjen stroje pisec, se sprejme v večje podjetje v spodnjestajerski provinci. — Prošnje v slov. in nemškem jeziku v upravo »Slovenca« pod »Inteligent in agilne« št. 9911. (b)

Mehanik

za pisarniške stroje, popolnoma verziran v pisalnih in računskih strojih, za notranjo in zunanjo službo - se sprejme s 1. julijem. Ponudbe z navedbo plače ter dosedanjih službenih mest v upravo »Slov.« v Mariboru pod »Mehanik« št. 347 kr. (b)

Čitajte in širite »Slovenca«

Zasluzek

1000 din in več
zaslužite mesečno doma. Potreben kapital 2500 din. Pišite: »Anosa, Maribor, Orožnova 6 (z)

Denar

Bančno kom. zavod - Maribor
Aleksandrova cesta št. 40
kupi takoj in plača najbolje

HRANILNE KNJIZICE

bank in hranilnic
VREDNOSTNE PAPIRJE
3% obveznice, bone ter srečke, delnice itd.

VALUTE VSEH DRZAV

PRODAJA SREČK
državne razr. loterije

Auto-motor

Motor DKW 125 ccm
prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9909. (f)

350, 500 in 600 ccm OHW
najnovejši modeli dospeli.

Na ogled pri gl. zastopstvu
O. ŽUŽEK
Ljubljana, Tavčarjeva 11

Moderen automatski mlin

s kapaciteto 3 vagonov na najboljši žitarici **se odda v najem** za daljši čas ali se **proda** pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe izvolite poslati na upravo »Slovenca« pod številko 9493.

Majhen dvosedežni avto
francoski, skoro nov, poceni napredaj. Poizve se v trgovini. Ljubljana, Karlovska cesta 4. (f)

Prodamo

Vsa lahka letna oblačila
si nabavite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Smrekove plohe

suhe, ugodno prodam. — Ludvik Kočar, Rova, Radomlje. (l)

Moderen stroj

za drobljenje skorje, zaradi opustitve obrata napredaj. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 975. (l)

KOLESA

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredaj **po neverjetno nizkih cenah**

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrseva cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Česnje

sveže, debele, črne, rdeče, trde, 1 kg 4 do 5 din franko voznina — razpošilja košare po 45 kg G. Drechsler, Tuzla. (l)

Mizarji!

Stavbno in pohištveno okovje, razno orodje itd. dobite po nizkih cenah v železnini Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. (l)

KUPUJTE SLOVENEČ IN ZAHTEVAJTE GA POVSOD

Resnico govore, ko trdijo, da prodajamo najboljša in najcenejša

kolesa

rezervne dele in **motorna kolesa.**
Velika izbira!
Kolesa od 500 din naprej.

Splošna trgovska družba

z. o. z.
St. Vid nad Ljubljano

Prodaj

njive, travnike in gozd v Sostreni. Informacije daje Pompe Rudolf, Jernejeva 24, Šiška. (p)

Hotel »Hubertus«

v Celju takoj prodamo ali oddamo event, tudi v najem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Hubertus« št. 8899. (p)

Stavbne parcele

lepe, od 540 do 926 m², ob Tržaški cesti, takoj izven mestne meje, po ugodnih pogojih napredaj. Poizve se pri Ljudski posojilnici v Ljubljani. (p)

Parcela

ob Strelški ulici, strnjem sistem, za dvonadstropne hiše — ugodno napredaj zaradi odselitve. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9922. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno - strokovno obrabjeni posredovalec — Cesta 29, oktobra št. 6, telefon 37-33, ima napredaj večje številce parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za navete brezplačno na razpolago. (p)

Trgovska hiša

(bivša Gartnerjeva) v Planini št. 37, z inventarjem, na najprometnejšem kraju, dobro vpeljana trgovina, pekarija in gostilna - se odda takoj v najem ali prodaja po zmerni ceni in pod ugodnimi pogoji. — Pojasnila: Garzaroli-Elo, Postojna, Italija. (p)

Vnajem

Trgovsko hišo z gostilno
v prometnem kraju konjskega okraja - da ugodno v najem s 1. septembrom M. Tomič, Rimske Toplice. (a)

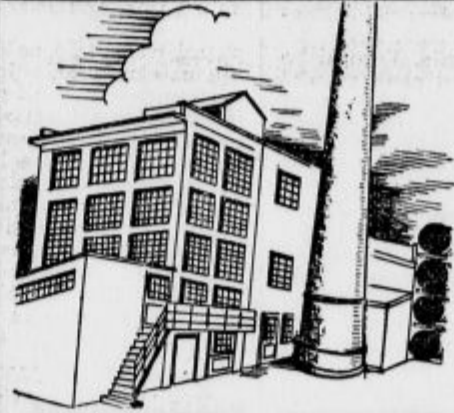
LETUVISER

Letovišče otok Krk

Aleksandrovo, restavracija M. Orlič. - Ves peson in plačane takse 45 din dnevno. - Informacije do 10. julija daje Dekanič, Poljanska št. 20 od 14 do 16 vsak dan. (L)

Hiša za 860.000 din

Naglo se želi prodati posebno lepa, bogato zgrajena palača z najmodernejšimi stanovanji z zelo luksuznim komfortom. Vsi stranski oddelki obloženi s ploščami, luksuzna kopalnica z vzidanimi banjami, lavafon in ostali sanitarni objekti, terase, balkoni, prvovrstni parket in ostali leseni predmeti, vhodna vrata iz hrastovine, velika okna z eslinger-roletami. Fasada kamen in teranova, vhod in stopnišče od kleti do podstrešja v večbarvnem marmorju, kombinirano z oniksom. Vrata iz antikorožala. Hiša predstavlja veliko bogastvo in je poseben okras prestolnice. Donaša letno 110.000 din. V gotovini je potrebno 580.000 din, otalo dolgoročno hipoteka. Hiša je nova, 20 let prosta davka, nahaja se v centru Beograda tik nove univerze. Tu je posebno ugodna prilika za naložbo denarja. Prodaja: **Bovan, Beograd, Knez Mihajlova**, telefon 27.978, palača »Ta-Ta«.

KROVNE LEPENKE, KATRANIZIRANE IN BITUMENSKE, SPECIJALNE DVAKRATNO IMPREGNIRANE KROVNE LEPENKE KAKOR TUDI RUBEROID IN HIKOLIT

Proizvaja in prodaja:

HRVATSKA INDUSTRIJA KATRANA D.
ZAGREB, Radnička 29. Tel. 23-255 i 23-256 BEOGRAD, Nebojsina 53. Tel. 25-232

Zakaj morajo trpeti dojenčki na kožnem vnetju in nadležnih izpuščajih? Zakaj morajo trpeti matere, da jih pri dojenju deteta mučijo razpokane in razbolele prsi? Zato, ker matere še ne vedo za hitro in zanesljivo pomoč, ki jo nudi obema edino pravo rastlinsko mazilo

»OKAMA«

Dobi se v lekarnah in drogerijah. Škatlica 8 din. - Razpošilja proti predhodnem nakazilu 10 din (tudi v znakah): **Lekarna Mr. J. Oblak**, Št. Vid nad Ljubljano.

Brezplačni gospodinjski tečaj

— prosto hrano in stanovanjem od 4. julija do 20. avgusta 1938

Zglasiti se je takoj pri Krekovi gospodinjski šoli v Zg. Šiški.

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

+

Krvaveh src naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da nas je danes naš ljubi, dobri atek, brat itd., gospod

Josip Ošlak

tiskarniški ravnatelj, trgovec, mestni svetnik itd.

v mladosti 38 let za vedno zapustil. Njegove zemeljske ostanke bomo izročili materi zemlji v petek, 24. junija ob 16 na mestnem pokopališču. Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, 25. junija v stolni cerkvi.

Maribor, dne 26. junija 1938.

Boris, sinček; Ferdinand in Franjo, brata in ostalo sorodstvo.

Konci Ahačić:

Trije tički

»Od doma preč! Ne vrnemo se nikdar več!«

Malo je bila tega kriva slaba vest, malo bolečine — skratka: odšli so. Dolga je bila pot z vrta preko njive in travnika. Dolga, dolga! In solnce je tako neusmiljeno žgalo! Počasi so Taci, Luksi in Maca postavljali nogo pred nogo, šapo pred šapo in debele znojne kapljice so kar curkoma lile s sklonjenih glav. Ko so končno vendar prispeli do hladnega gozda, so bili vsi trije izmučeni do smrti.

Sedli so v senco košatega drevesa.

Hoteli so se le malo odpočiti za težko pot v daljni svet. Nekaj časa so preresetavali prestalo grozo in svoj sedanji težki položaj, potem pa so glasovi postajali vse tišji in tišji. Glavice so se povešale niže in niže. Ptiki na vejah so ubrali pesem uspavanko, naši trije potepuhi pa so zaspali.

+

Potrta globoke žalosti naznanjava, da nama je preljubi soprog, oziroma oče, gospod

ANTON KUNST

policijski nadzornik

v 41. letu starosti nenadoma v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega bo v četrtek, dne 23. junija ob 16 iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče. Maribor, dne 22. junija 1938.

Roza Kunst, soproga, Tonček, sinček.

+

Častitim gg. sobratom, prijateljem in znancem naznanjam, da je Vsemogočni poklical danes ob 6 k Sebi svojega zvestega služabnika

mons. Jožeta Abrama

župnika v Pevmi pri Gorici

Pogreb bo v petek, dne 24. junija ob 4 popoldne iz mrtiške veže na Vidovdanski cesti. V Ljubljani se bo brala zadušnica za pokojnim v frančiškanski cerkvi v torek, dne 28. junija 1938 ob 7 zjutraj. V Ljubljani, dne 22. junija 1938.

Za goriško duhovščino: Anton Rutar.

+

MONS. JOSIP ABRAM

župnik iz Pevme pri Gorici

je danes zjutraj sredi nas izdihnil svojo plemenito dušo. — Pretresljivo novico naznanjamo njegovim mnogoštevilnim prijateljem in znancem. Pogreb bo v petek, dne 24. junija 1938 ob 4 pop. izpred mrtiške veže na Vidovdanski cesti. V Ljubljani, dne 22. junija 1938.

Dr. Brecljevi